

KOÇ SPOR FEST FİNAL ETKİNLİĞİNE KATILAN SPORCULARIN KÜLTÜR TURİZMİNE OLAN İLGİLERİNİN TESPİTİ

Hicran Hanım HALAÇ
Eskişehir Teknik Üniversitesi, Türkiye
hhhalac@eskisehir.edu.tr
<http://orcid.org/0000-0001-8046-9914>

Hayri ERTAN
Eskişehir Teknik Üniversitesi, Türkiye
hayriertan@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0003-1298-8485>

Fikret BADEMCİ
Fırat Üniversitesi, Türkiye
fikretbademci@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0003-4860-9416>

Ebru ULAŞ
Eskişehir Teknik Üniversitesi, Türkiye
ebruulas@eskisehir.edu.tr
<http://orcid.org/0000-0002-9156-4674>

Harun Mevlüt TUNAY
Eskişehir Teknik Üniversitesi, Türkiye
hmtunay@eskisehir.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-2175-5325>

Saadet TURAN
Eskişehir Teknik Üniversitesi, Türkiye
saadetturan93@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-4190-7672>

<i>Atf</i>	Halaç, H. H.; Ertan, H.; Bademci, F.; Ulaş E.; Tunay H. M.; Turan, S. (2021). KOÇ SPOR FEST FİNAL ETKİNLİĞİNE KATILAN SPORCULARIN KÜLTÜR TURİZMİNE OLAN İLGİLERİNİN TESPİTİ. <i>İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i> , 13(3), 697 - 721.
------------	---

Geliş tarihi: 02.03.2021 – Kabul tarihi: 16.04.2021, DOI: 10.17932/IAU.IAUSBD.2021.021/iausbd_y13i3007

Araştırma Makalesi - Bu makale iThenticate programıyla kontrol edilmiştir.

Copyright © İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

ÖZ

Bireylerin sosyalleşmesinde önemli bir araç olan spor, sosyal olduğu kadar kültürel de bir olgudur. Spor aracılığıyla bireyler çok sayıda insanla tanışırken aynı zamanda farklı kültürlerle etkileşime geçme, farklı kültürleri tanıma fırsatına da sahip olur. Spor organizasyonları için farklı ülke ya da şehirlere seyahat eden sporcular bir yandan spor turizmine katılırken diğer yandan da o ülke ya da şehrin kültürünü öğrenip kültürel miraslarını ziyaret ederek dolaylı olarak kültür turizmine de katılmaktadırlar. Ancak spor amacıyla farklı ülke ya da şehirlere seyahat eden bireyler spor turisti olarak bu fırsatlara fazlaca sahip olmasına karşın bu durum mücadele duygusunun gerisinde kalarak spor turizmine katılan sporcular tarafından çok tercih edilmemektedir. Çalışmanın amacı, Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu tarafından düzenlenen 2019 Koç Spor Fest Üniversiteler Büyük Final'ine katılmak amacıyla spor turizmine katılan sporcuların kültürel miraslara olan ilgilerini tespit etmektir. Çalışmada 2019 Koç Spor Fest Üniversiteler Büyük Final'ine katılan sporculara 17 soruluk bir anket uygulanmıştır. Uygulanan ankete farklı üniversite ve farklı spor branşlarından 224 sporcu katılmıştır. Ankette yer alan sorulara verilen yanıtların frekans değerleri IBM SPSS Statistics 20 programına aktarılarak analiz edilmiştir. Araştırmada sporcuların kültürel miraslar hakkında bilgi edindikleri ve onları ziyaret etme eğiliminde oldukları görülmektedir. Sporun kültürel miras tanıtımı konusundaki katkısını arttırmak için spor turizmine katılan bireylerin aynı zamanda kültür turizmine katılmasının da sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda sporcuları kültür turizmine dahil edecek, kültürel miras konusundaki bilinçlerini arttıracak çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kültürel Miras, Spor Turizmi, Kültür Turizmi, Koç Spor Fest*

DETERMINATION OF INTEREST IN CULTURAL TOURISM OF ATHLETES PARTICIPATING IN KOÇ SPORTS FEST FINAL EVENT

ABSTRACT

Sports, which is an important tool for the socialization of individuals, is a social as well as a cultural phenomenon. Through sports, individuals have the opportunity to interact with different cultures and get to know different cultures while meeting many people. Athletes traveling to different countries or cities for sports organizations, on the one hand, participate in sports tourism, on the other hand, they also participate in cultural tourism indirectly by learning the culture of that country or city and visiting its cultural heritage, but Although individuals traveling to different countries or cities for sports purposes have a lot of opportunities as sports tourists, this situation is not preferred by the athletes who participate in sports tourism, lagging behind the feeling of struggle. The aim is to determine interest in cultural heritage of athletes who participate in sports tourism in order to participate in the 2019 Koç Sports Fest Universities Grand Final which is organized by the Federation of University Sports. In the study, a questionnaire which includes 17 questions was applied to the athletes participating in the 2019 Koç Sports Fest Universities Grand Final. 224 athletes from different universities and different sports branches participated in the survey. The frequency values of the answers given to the questions in the questionnaire were analyzed by transferring them to IBM SPSS Statistics 20 program. In the research, it is seen that the athletes get information about cultural heritages and tend to visit them. In order to increase the contribution of sports to the promotion of cultural heritage, it is necessary to ensure that individuals participating in sports tourism also participate in cultural tourism. In this context, studies that will include athletes in cultural tourism and increase their awareness of cultural heritage are needed.

Keywords: *Cultural heritage, Sports Tourism, Cultural Tourism, Koç Sports Fest*

GİRİŞ

Bireylerin eğlenme, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme amacıyla katılabildikleri etkinliklerin tamamı olarak tanımlanan turizm, tarihsel süreç içerisinde hızlı bir gelişim ve yenilenme göstermiştir. Bu durum, farklılaşan bir turizm algısı oluşturarak kültür, spor, sağlık, inanç, av gibi alternatif turizm çeşitlerini beraberinde getirmiştir (Bulut, Fural & Özoğul, 2019). Kültürel ve doğal değerleri önemseyen alternatif turizm, turizm faaliyetlerinin kıyı kesimlerden iç kesimlere yayılmasını sağlamanın yanı sıra turizmin yıl boyunca sürdürülmesine de imkan tanımaktadır. Alternatif turizm, yerel halk ile turistleri etkileşim içine sokup yerelin sosyal, kültürel ve ekonomik yönden kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Alternatif turizmin oluşmasında kültürel, sanatsal ve sportif tarzda organizasyonlar önemli araçlar olarak görülmektedir (Gökçe & Bozyiğit, 2020).

Spor ve turizm arasında sporun turizmi ya da turizmin sportifleşmesi olarak açıklanan bir ilişki söz konusudur. Spor turizmi, “bireyleri sürekli olarak buldukları yerlerin haricinde geçici olarak spor aktivitelerine katılmak, spor aktivitelerini izlemek ya da spor aktiviteleriyle ilgili cazibe merkezlerini ziyaret etmek amacıyla yapılan boş zaman tabanlı seyahat” olarak tanımlanmaktadır (Gibson, 1998). Spor turizmi hem sporcuların hem de takipçilerinin sporla ilgili seyahatlerinin son yıllarda artışıyla önemli ölçüde büyüme göstermiştir (Malchrowicz-Mosko & Munsters, 2018). World Travel Market’in 2011 yılı raporunda büyük spor etkinliklerinin, plajlardan, kültürel mekanlardan ve etkileyici manzaralardan %80 daha fazla turist çekebileceği vurgulanmaktadır. Dünya çapındaki bu gelişme nedeniyle, spor turizmi günümüz turizminin dinamik kollarından biri olduğu ve küresel turizm ekonomisinin %15-30’unun sporla ilgili seyahatler olduğu görülmektedir (Vehman & Waterton, 2011). World Travel & Tourism Council (WTTC)’nin 2018 istatistiklerine göre turizm sektörü gelirin %25’ini spor turizmi oluşturmaktadır.

Kültür turizmi, farklı kültürleri deneyimlemek isteyen ve geçmişi arayan insan sayısının çoğalmasıyla birlikte son yıllarda popüler hale gelmiştir.6 Kültürel miras tanımlarında yer alan toplumlara ait somut ve somut olmayan niteliklerin tamamı kültür turizminin öğelerini oluşturmaktadır. Kültür turizminin temelinde farklı kültürleri tanıma, geçmişteki kültürleri öğrenme isteği vardır (Hacıoğlu & Avcıkurt, 2011). Bu somut olmayan niteliklerin yanı sıra tarihi sanat eserlerini, tarihi yapıları, tarihi mekanları, müzeleri görmek ya da dini amaçlar için yapılan seyahatler de kültürel turizmin öğeleridir. Turistlerin bu amaçlarla gerçekleştirdikleri seyahat, konaklama, alışveriş vb. harcamalar turistik yörenin ekonomik anlamda kalkınmasına da katkı sağlamaktadır. Bunun yanı sıra kültür turizmi turistik bölgede yer alan kültürel miraslar hakkında koruma kararları alınmasına ve mirasların korunmasına da katkı sağlamaktadır (Saçılık & Toptaş, 2017).

Yapılan araştırmalarda kültür turizmi ile spor turizminin birbirinden bağımsız kavramlar olarak nitelendirildiği görülmektedir. Oysaki turizmde farklı alanların

birbirini etkilemesi nedeniyle spor turizmi adı altında yapılan hareketlilikler kültür turizmini de beraberinde getirmektedir. Bu tarz hareketliliği gerçekleştiren turistler Hausmann'ın kültür turisti çeşitlendirmesinde temel seyahat amacını “diğer dürtüler ve bir ilave olarak kültür” olarak tanımladığı “temel ilgileri başka olan kültür turistleri”dir. Araştırmada 2010 FİBA Dünya Basketbol Şampiyonası'na spor turisti olarak katılan kadınların spor turizmini araç olarak kullandıkları ve şampiyonaya ev sahipliği yapan Türkiye'deki tarihi yerleri ziyaret ederek kültür turizmine katkı sağladıkları sonucuna ulaşmıştır. Spor turizmi, sporun somut ve somut olmayan mirası hakkında bilgi edinmeyi sağlayan spora dayalı kültürel gezileri de içinde barındırır. Bu bağlamda spor turizmi, kişilerin ikamet yerlerden uzakta olan müze, miras alanı gibi mekanlara kültürel ihtiyaçları karşılama, yeni bilgi ve deneyimler toplama amacıyla da gerçekleştirilir (Richards, 1996; Richards, 2001). Bu kültürel seyahat stadyum gezileri, spor müzesi gezileri, tarihi olimpiyat ve stadyumların gezileri gibi spor kültürü bağlamında gerçekleştiriliyorsa bu durum sporla ilgili ayrı bir kültür turizmi kategorisi olarak nitelendirilebilir (Malchrowicz-Mosko & Munsters, 2018).

Bu çalışmanın amacı, üniversite takımlarının katılımıyla her yıl düzenlenen Koç Spor Fest'in 2019 yılında Samsun'da gerçekleşen Büyük Finali'ne katılan sporcuların kültürel miraslara olan ilgilerini tespit etmektir.

TURİZM, SPOR VE KÜLTÜR İLİŞKİSİ

UNWTO ve ILO'ya göre turizm, insanların, sürekli olarak ikamet ettikleri yerlerden ayrılıp başka bir yere seyahat etmeleri ile ilgili olan sosyal, kültürel ve ekonomik bir olgudur (URL-1). Geçmişte turizmin amacı deniz, kum, güneş üçlemesinde iken bu durum günümüzde çeşitli faaliyetleri de kapsayacak şekilde genişlemiştir. Bu genişleme de alternatif turizm adı altında şekillenmektedir (Albayrak, 2013). Teknolojinin hızlı bir şekilde ilerlemesinin sonucu olarak insanların çalışma sürelerinde meydana gelen azalma ve buna bağlı olarak insanların boş zamanlarının artması turizme katılımı doğrudan etkilemiştir (Ören, 2018). Uluslararası Doğu Akdeniz Turizm ve Seyahat Fuarı'nın raporuna göre turistlerin sadece %55'i tatil amacıyla turizm faaliyetlerine katılmaktadır. Türkiye'ye gelen turistlerin ise sadece %57,41'i tatil yapmak amacıyla ülkemize gelirken %5,12'si iş amaçlı ziyarette bulunmak için Türkiye'ye gelmiş kalan kısmı ise eğlence, sportif ve kültürel amaçlarla ülkemizi ziyaret etmiştir (URL-2).

Alternatif turizm bağlamında spor turizmi insanların spor etkinliklerini takip etmek, spor alanlarını gezmek ya da aktif olarak spor yapmak amacıyla seyahat etmesi olarak tanımlanmaktadır (Gibson, 1998). Spor turizmi, alternatif turizm içerisinde önemli bir konuma sahiptir (Akın, 2020). Stista'nın verilerine göre 2018 yılında Rusya'da düzenlenen dünya kupasını takip edebilmek için 3.03 milyon insan turizme katılırken 2008-2016 yılları arasında 90 milyon kişi büyük spor etkinliklerini yerinde takip etmek amacıyla spor turizmine katılmıştır (Salici & Özdaşlı, 2016).

Turizmde görülen bu artış yeni iş fırsatlarını, yoksulluğun ortadan kaldırılmasını, cinsiyet eşitliğini, doğa ve kültürel miraslarımızın korunmasını ve tanıtımını da beraberinde getirmektedir (URL-3). Spor yalnızca bir yarışma, rekabet, fiziksel üstünlük değil aynı zamanda sosyal ve kültürel bir olgudur (Albayrak, 2013; Öztürk, 1998). Spor, modern toplumlarda kültür ve refah düzeyinin bir göstergesidir (İmamoğlu, 1992; Atalay, 1998). Bir yandan toplumları etkileyip toplumların ilerlemesine, bireylerin sosyalleşmesine katkı sağlayan spor diğer yandan da toplumdan etkilenerek kendi sınırlarını çizmektedir (Ramazanoğlu, Karahüseyinoğlu, Demirel, Ramazanoğlu & Altungül, 2005; Erkal, 1992).

Sosyal ve kültürel bir etkinlik olan spor, hem sporda aktif olarak rol oynayan sporcular, antrenörler, hakemler vb. bireylerin hem de onların takipçilerinin sosyal ve kültürel yönden gelişimlerine katkı sağlamaktadır (Halaç & Bademci, 2019). Spor müsabakaları, bireylerin farklı ülke veya kentlere hareket ederek farklı kültürlerle tanışmalarına; farklı kültürlere sahip bireylerle, sporcularla etkileşime geçmelerine olanak tanır (Cengiz & Taşmektepligil, 2016).

Spor üzerine yapılan çalışmalar, sporun bireylerin yanı sıra toplumlara ve organizasyonlara ev sahipliği yapan kentlere de sosyal, kültürel ve ekonomik bakımdan katkılar olduğunu göstermektedir (Halaç & Bademci, 2019). Bu katkılar temelde turizm aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Son yıllarda kültür, spor ve turizmin yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzlemde, sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamın hemen her yönü ile çok taraflı ilişkiler kurarak eğlence endüstrisinin ana bileşenleri haline geldiği görülmektedir. Spor ve turizm, insanlar ve kültürler arasında köprüler oluşturarak kültürlerin kaynaşmasını, yayılmasını sağlamaktadır (Malchrowicz-Moško & Poczta, 2018). Politik olarak karşı karşıya gelen ülkelerin kültürel bağlamda bir araya getirilmesi için organize edilen olimpiyat oyunları da bu düşüncüyü desteklemektedir. 2018 yılında Rusya’da düzenlenen FİFA 2018 Dünya Futbol Şampiyonası için Rusya’ya giden yabancı turistlerin Rusları yakından tanınması, Ruslara karşı olan ön yargılarının yıkılarak onlarla ilgili yeni fikirler edinmeleri ve Rus kültürüyle tanışmaları ya da 2010 yılında Güney Afrika’da düzenlenen FİFA 2010 Dünya Futbol Şampiyonası ile vuvuzela adlı yerel enstrümanın dünyaya yayılması spor, kültür ve turizm etkileşimine örnektir (Göksu, 2019).

METODOLOJİ

Çalışma, Helsinki Deklarasyonu Prensipleri’ne uygun olarak, gerekli izinler alınmıştır. Çalışmamız Eskişehir Teknik Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik kurulu tarafından onaylanmıştır (E.24153).

Anket aracılığıyla gerçekleştirilen nicel çalışmada, Halaç, Bademci ve Çeliksoy tarafından 2017 yılında yayımlanan “TBF Uluslararası U16 Yıldız Erkekler Turnuvası İçin Konya’ya Gelen Takım Kafilelerinin, Kültürel Mirasa Temasının Değerlendirilmesi” adlı çalışmada uygulanan anket ile Halaç ve Bademci tarafından 2019 yılında yayımlanan “U17 CEV Avrupa Erkekler Voleybol

Şampiyonası İçin Konya'ya Gelen Takım Kafilelerinin Kültürel Mirasa Temasının Değerlendirilmesi” adlı çalışmada uygulanan anketin geliştirilmesiyle yeni bir anket oluşturulmuştur.

Anket cinsiyet, yaş ve branşın belirlenmesine yönelik demografik soruların haricinde 17 sorudan oluşmaktadır. Anket, açık uçlu, sıralı seçenekli kapalı uçlu ve sırasız seçenekli kapalı uçlu soru tiplerinden oluşmaktadır. Ankette sporcuların kültürel miraslara olan ilgililerinin, yaşadıkları kentteki kültürel miras bilgilerinin, kültürel miraslarla ilgili nereden bilgi edindiklerinin, bilgi edinme sürecinde karşılaştıkları zorlukların, finale ev sahipliği yapan Samsun'un kültürel mirasları hakkında bilgi edinip edinmediklerinin ölçülebileceği sorular yer almaktadır. Ankette yer alan sorulara verilen yanıtların frekans değerleri IBM SPSS Statistics 20 programına aktarılarak analiz edilmiştir.

BULGULAR

Anket 2019 Koç Spor Fest Üniversiteler Büyük Final'ine katılan sporculara organizasyona katılan sporculara uygulanmıştır. 2019 Koç Spor Fest Üniversiteler Büyük Finali 10-17 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anadolu Ajansı'nın haberine göre organizasyona Atatürk'ün Samsun'a çıkışının 100. Yılı olması nedeniyle Samsun ev sahipliği yapmıştır. Araştırmaya yönelik yapılan ankete organizasyonda yer alan 224 sporcu katılmıştır.

Tablo 1. Ankete Katılan Sporcuların Yaş-Cinsiyet Dağılımı

Seçenekler		18	19	20	21+	Toplam
Cinsiyet	Kadın	11	17	42	70	140
	Erkek	1	6	19	58	84
Toplam		12	23	61	128	224

Ankete katılan sporcuların %62,5'i (n=140) kadın, %37,5'i (n=84) ise erkektir. Ankete katılan sporcuların yaş dağılımlarına bakıldığında katılımcıların büyük çoğunluğunun 21 yaş ve üzerinde olduğu, küçük bir kısmının ise 18 yaş ve altında olduğu görülmektedir. Ankete katılan sporcuların %5,4'ü (n=12) 18 yaş ve altında, %10,3'ü (n=23) 19 yaşında, %27,2'si (n=61) 20 yaşında, %57,1'i (n=128) ise 21 yaş ve üzerindedir (Tablo 1).

Tablo 2. Ankete Katılan Sporcuların Öğrencisi Oldukları Üniversite Dağılımı

Üniversite	Frekans	Yüzde (%)
Akdeniz Üniversitesi	24	10,7
Aksaray Üniversitesi	11	4,9
Anadolu Üniversitesi	29	12,9
Arel Üniversitesi	18	8,0
Aydın Üniversitesi	17	7,6
Bahçeşehir Üniversitesi	19	8,5
Beykent Üniversitesi	7	3,1
Celal Bayar Üniversitesi	13	5,8
Dokuz Eylül Üniversitesi	10	4,5
Gazi Üniversitesi	11	4,9
Haliç Üniversitesi	1	,4
İstanbul Ticaret Üniversitesi	6	2,7
İstanbul Üniversitesi	13	5,8
Marmara Üniversitesi	7	3,1
Nişantaşı Üniversitesi	9	4,0
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2	,9
Özyeğin Üniversitesi	15	6,7
Uludağ Üniversitesi	9	4,0
Yeditepe Üniversitesi	3	1,3
Toplam	224	100,0

Ankete katılımın yoğun olduğu üniversiteler Anadolu Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesi olurken katılımın en az olduğu üniversiteler ise Haliç Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi olmuştur. Ankete katılan sporcuların %12,9'u (n=29) Anadolu Üniversitesi'nde, %10,7'si (n=24) Akdeniz Üniversitesi'nde, %8,5'i (n=19) Bahçeşehir Üniversitesi'nde, %8'i (n=18) Arel Üniversitesi'nde, %7,6'ı (n=17) Aydın Üniversitesi'nde, %6,4'ü (n=15) Özyeğin Üniversitesi'nde, %5,8'i (n=13) İstanbul Üniversitesi'nde, %5,8'i (n=13) Celal Bayar Üniversitesi'nde, %4,9'u (n=11) Gazi Üniversitesi'nde, %4,9'u (n=11) Aksaray Üniversitesi'nde, %4,5'i (n=10) Dokuz Eylül Üniversitesi'nde, %4'ü (n=9) Uludağ Üniversitesi'nde, %4'ü (n=9) Nişantaşı Üniversitesi'nde, %3,1'i (n=7) Beykent Üniversitesi'nde, %3,1'i (n=7) Marmara Üniversitesi'nde, %2,7'si (n=6) İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde, %1,3'ü (n=3) Yeditepe Üniversitesi'nde, %0,9'u (n=2) Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde, %0,4'ü (n=1) Haliç Üniversitesi'nde eğitim görmektedir (Tablo 2). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların %54,4'ü devlet üniversitesinde eğitim gördüğü, %45,6'sının da özel üniversitede eğitim gördüğü görülmektedir.

Tablo 3. Ankete Katılan Sporcuların Branş Dağılımı

Branş	Frekans	Yüzde (%)
Basketbol	21	9,4
Futbol	31	13,8
Hentbol	94	42,0
Voleybol	78	34,8
Toplam	224	100,0

Tablo 3'e bakıldığında ankete katılan sporcuların çoğunluğunun Hentbol sporcusu olduğu görülmektedir. Hentbol'u sırasıyla Voleybol, Futbol ve Basketbol takip etmektedir. Ankete katılan sporcuların %42'si (n=94) Hentbol, %34,8'i (n=78) Voleybol, %13,8'i (n=31) Futbol, %9,4'ü (n=21) ise Basketbol sporcusudur.

Tablo 4. “Tarihi Yapıları ve Sokakları Gezmeyi Sever Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Çok severim	133	59,6
Severim	33	14,8
Kararsızım	34	15,2
Sevmem	13	5,8
Hiç sevmem	10	4,5
Cevap vermeyen	1	0,4
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Tarihi yapıları ve sokakları gezmeyi sever misiniz?” sorusuna 224 kişilik örneklemin %99,6'sı (n=223) cevap vermiştir. Soru için katılımcıların %59,6'sı (n=133) “çok severim” seçeneğini tercih ederken %14,8'i (n=33) “severim”, %15,2'si (n=34) “kararsızım”, %5,8'i (n=13) “sevmem”, %4,5'i (n=10) de “hiç sevmem” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 4). Bu veriler doğrultusunda sporcuların tarihi mekânlara ilgili oldukları göze çarpmaktadır. Bu durum sporcularla tarihi mekânları bir araya getirebilecek organizasyonların gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Tablo 5. “Tarihi Yapıları ve Sokakları Gezmeyi Sever Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Sporcuların Branşlarına Göre Dağılımı

Seçenekler	Çok severim	Severim	Kararsızım	Sevmem	Hiç sevmem	Toplam
Basketbol	12	4	4	0	1	21
Futbol	16	3	7	1	3	30
Hentbol	51	14	14	10	5	94
Voleybol	54	12	9	2	1	78
Toplam	133	33	34	13	10	223

Ankette yer alan “Tarihi yapıları ve sokakları gezmeyi sever misiniz?” sorusuna verilen yanıtlar ile sporcuların branşları birlikte incelendiğinde basketbol sporcularının 12 tanesinin “çok severim”, 4 tanesinin “severim”, 4 tanesinin “kararsızım” 1 tanesinin ise “hiç sevmem” dediği görülmekteyken futbol sporcularının 16 tanesinin “çok severim”, 3 tanesinin “severim”, 7 tanesinin “kararsızım”, 1 tanesinin sevmem, 3 tanesinin ise “hiç sevmem” dediği görülmektedir. Bununla birlikte hentbol sporcularının 51 tanesinin “çok severim”, 14 tanesinin “severim”, 14 tanesinin “kararsızım” 10 tanesinin “sevmem” 5 tanesinin ise “hiç sevmem” dediği görülmektedir. Öte yandan voleybol sporcularının 54 tanesinin “çok severim”, 12 tanesinin “severim”, 9 tanesinin “kararsızım”, 2 tanesinin “sevmem” 1 tanesinin ise “hiç sevmem” dediği görülmektedir (Tablo 5). Bu veriler doğrultusunda hentbol “kararsızım”, “sevmem” ve “hiç sevmem” seçeneklerini tercih eden sporcuların çoğunluğunun hentbol sporcusu olması dikkat çekerken bu seçenekleri sırasıyla voleybol, futbol ve basketbol takip etmektedir.

Tablo 6. “Tarihi Yapıların Korunması Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Korunmalı	184	82,1
Az korunmalı	11	4,9
Kararsızım	12	5,4
Korunmamalı	4	1,8
Hiç Korunmamalı	8	3,6
Cevap vermeyen	5	2,2
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “*Tarihi yapıların korunması hakkında ne düşünüyorsunuz?*” sorusunu 219 katılımcı yanıtlamıştır. Katılımcıların %82,1’i (n=184) soruya “korunmalı” cevabını verirken %4,9’u (n=11) “az korunmalı”, %17’si (n=12) “kararsızım”, %1,8’i (n=4) “korunmamalı”, %3,6’sı (n=8) ise “hiç korunmamalı” cevabını vermiştir (Tablo 6). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların büyük çoğunluğunun somut nitelik taşıyan kültürel miraslarımızdan tarih yapıların korunması gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Bu durum sporcuların kültürel miraslara önem verdiğini, kültürel mirasların korunması konusunda bilince sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 7. “Kültürel Miraslar Hakkında Nereden Bilgi Ediniyorsunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Turist Rehberleri	42	18,8
İnternet	181	80,8
Aile	63	28,1
Arkadaş	67	29,9
Gazete/Dergi vb.	82	36,6
Televizyon	76	33,9

Katılımcıların birden fazla seçeneği seçebildiği “*Kültürel miraslar hakkında nereden bilgi ediniyorsunuz?*” sorusuna katılımcıların %80,8’i (n=181) “internet” cevabını verirken %36,6’sı (n=82) “gazete/dergi vb.”, %33,9’u (n=76) “televizyon”, %29,9’u (n=67) “arkadaş”, %28,1’i (n=63) “aile”, %18,8’i (n=42) ise “turist rehberleri” cevabını vermiştir (Tablo 7). Seçeneklere ek olarak bazı katılımcılar, okullarında aldıkları eğitim, öğretmenler, antrenörler ve gezi esnasında karşılaştıkları tanıtım afişlerinden kültürel miraslarla ilgili bilgi edindiklerini ifade etmişlerdir. Bu veriler doğrultusunda sporcuların kültürel miraslarla ilgili bilgiye en çok internet en az ise turist rehberleri aracılığıyla ulaştıkları görülmektedir. Bu durum sporcuların kültürel miras konusunda interneti aktif olarak kullandıklarını, sporcularla kültürel mirasların bir araya getirilmesi konusunda yapılacak çalışmalarda internetin bir araç olarak kullanılmasının faydalı olacağını göstermektedir.

Tablo 8. “Kültürel Miraslar Hakkında Bilgi Edinmekte Zorlanıyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Çok zorlanıyorum	14	6,3
Zorlanıyorum	31	13,8
Kararsızım	68	30,4
Zorlanmıyorum	33	14,7
Hiç zorlanmıyorum	73	32,6
Cevap vermeyen	5	2,2
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Kültürel miraslar hakkında bilgi edinmekte zorlanıyor musunuz?” sorusunu 219 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %3,3’ü (n=14) “çok zorlanıyorum” seçeneğini tercih ederken %13,8’i (n=31) “zorlanıyorum”, %30,4’ü (n=68) “kararsızım”, %14,7’si (n=33) “zorlanmıyorum”, %32,6’sı (n=73) da “hiç zorlanmıyorum” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 8). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların kültürel miraslar hakkında bilgi edinmekte zorlanmadığı görülmektedir. Zorlanan katılımcılar ise zorlandıkları konuları şu ifadelerle açıklamışlardır: “Alanı dışındaki insanlar rehberlik yapıyor”, “Aradığımı bilgiyi rahatlıkla bulamıyorum”, “bilgiler yetersiz”, “araştırmadan da bilgiye ulaşabilmeliyim, kültürel miras bilgisine maruz kalmalıyım”, “bilgi kirliliği var”, “bilginin doğrulu konusunda şüphe duyuyorum”, “gündemde fazlaca yer almıyor”, “popüler bir konu değil”, “sıkıcı ve uzun yazılar var”, “sosyal medyada karşımıza çıkıyor”.

Tablo 9. “Kültürel Mirasların Gelecek Nesillere Aktarılması Gerekliğini Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Kesinlikle aktarılmalı	186	83,0
Aktarılmalı	13	5,8
Kararsızım	10	4,5
Aktarılmamalı	8	3,6
Kesinlikle aktarılmamalı	6	2,7
Cevap vermeyen	1	0,4
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Kültürel mirasların gelecek nesillere aktarılması gerektiğini düşünüyor musunuz?” sorusunu 223 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %83,0’ü (n=186) “kesinlikle aktarılmalı” seçeneğini tercih

ederken %5,8'i (n=13) "aktarılmalı", %4,5'i (n=10) "kararsızım", %3,6'sı (n=8) "aktarılmamalı", %2,7'si de (n=6) "kesinlikle aktarılmamalı" seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 9). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların büyük çoğunluğunun kültürel mirasların gelecek nesillere aktarılması gerektiğini düşündüğü görülmektedir. Bu durum kültürel mirasların korunması ve geleceğe aktarılması konusunda sporcuların bilinçli olduklarını göstermektedir.

Tablo 10. "Yaşadığınız Şehirdeki Kültürel Mirasları Ziyaret Ettiniz Mi?" Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Hepsini ziyaret ettim	110	49,1
Çoğunu ziyaret ettim	47	21,0
Kararsızım	44	19,6
Çoğunu ziyaret etmedim	13	5,8
Hiçbirini ziyaret etmedim	7	3,1
Cevap vermeyen	3	1,3
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan "Yaşadığınız şehirdeki kültürel mirasları ziyaret ettiniz mi?" sorusunu 221 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %49,1'i (n=110) "hepsini ziyaret ettim" seçeneğini tercih ederken %21,0'i (n=47) "çoğunu ziyaret ettim", %19,6'sı (n=44) "kararsızım", %5,8'i (n=13) "çoğunu ziyaret etmedim", %3,1'i (n=7)de "hiçbirini ziyaret etmedim" seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 10). Bu veriler doğrultusunda ankete katılan sporcuların büyük çoğunluğunun yaşadığı şehirdeki tüm kültürel mirasları ziyaret ettiği görülmektedir. Küçük bir kısmın ise kültürel miraslara ilgi duymadığını ve yaşadıkları şehirdeki kültürel mirasları ziyaret etmedikleri görülmektedir. Bu durum ankete katılan sporcuların yaşadıkları şehirlerdeki kültürel mirasların bilincinde olduklarını ve kültürel miraslara ilgili olduğunu göstermektedir.

Tablo 11. “Yaşadığımız Şehirdeki Kültürel Mirasları Ziyaret Ettiniz Mi?” Sorusuna Verilen Yanıtların Sporcuların Branşlarına Göre Dağılımı

Seçenekler		Hepsini	Çoğunu	Karar-sızım	Çoğunu	Hiç-	Top-
		ziyaret	ziyaret		ziyaret	birini	
		ettim	ettim		etmedim	ziyaret	
						etme-	
						dim	
Branş	Bas- ketbol	8	6	7	0	0	21
	Futbol	14	5	6	3	2	30
	Hent- bol	45	20	20	6	3	94
	Voley- bol	43	16	11	4	2	76
Toplam		110	47	44	13	7	221

Ankette yer alan “Yaşadığımız şehirdeki kültürel mirasları ziyaret ettiniz mi?” sorusuna verilen yanıtlar ile sporcuların branşları birlikte incelendiğinde basketbol sporcularının 8 tanesinin “hepsini ziyaret ettim”, 6 tanesinin “çoğunu ziyaret ettim”, 7 tanesinin ise “kararsızım” dediği görülmekteyken futbol sporcularının 14 tanesinin “hepsini ziyaret ettim”, 5 tanesinin “çoğunu ziyaret ettim”, 6 tanesinin “kararsızım”, 3 tanesinin “çoğunu ziyaret etmedim”, 2 tanesinin ise “hiçbirini ziyaret etmedim” dediği görülmektedir. Bununla birlikte hentbol sporcularının 45 tanesinin “hepsini ziyaret ettim”, 20 tanesinin “çoğunu ziyaret ettim”, 20 tanesinin “kararsızım”, 6 tanesinin “çoğunu ziyaret etmedim” 3 tanesinin ise “hiçbirini ziyaret etmedim” dediği görülmektedir. Öte yandan voleybol sporcularının 43 tanesinin “hepsini ziyaret ettim”, 16 tanesinin “çoğunu ziyaret ettim”, 11 tanesinin “kararsızım”, 4 tanesinin “çoğunu ziyaret etmedim”, 2 tanesinin ise “hiçbirini ziyaret etmedim” dediği görülmektedir (Tablo 11). Bu veriler doğrultusunda basketbol sporcularının ziyaret etmedim seçeneklerini tercih etmedikleri görülürken diğer branşlardaki sporcular arasında yaşadığı şehirdeki kültürel mirasları ziyaret etmeyen sporcuların bulunduğu ancak sayılarının çok fazla olmadığı görülmektedir.

Tablo 12. “Türkiye’deki Kültürel Miraslar Hakkında Bilgiye Sahip Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Kesinlikle bilgiye sahibim	51	22,8
Bilgiye sahibim	51	22,8
Orta düzeyde sahibim	90	40,2
Bilgiye sahip değilim	23	10,3
Hiçbir bilgiye sahip değilim	5	2,2
Cevap vermeyen	4	1,8
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Türkiye’deki kültürel miraslar hakkında bilgiye sahip misiniz?” sorusunu 220 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %22,8’i (n=51) “kesinlikle bilgiye sahibim” seçeneğini tercih ederken %22,8’i (n=51) “bilgiye sahibim”, %40,2’si (n=90) “orta düzeyde bilgiye sahibim”, %10,3’ü (n=23) “bilgiye sahip değilim”, %2,2’si (n=5) de “hiçbir bilgiye sahip değilim” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 12). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların büyük bir çoğunluğunun kültürel miraslarla ilgili orta ve üzeri düzeyde bilgiye sahip olduğu görülmektedir. Bu durum sporcuların ülkelerindeki kültürel mirasların farkında olduklarını ve bu kültürel mirasları bilmek istediklerini göstermektedir.

Tablo 13. “Türkiye’de Gittiğiniz Farklı Şehirlerde Kültürel/Tarihi Mekânları Ziyaret Eder Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Her zaman ziyaret ederim	101	45,1
Genelde ziyaret ederim	57	25,4
Kararsızım	50	22,3
Genelde ziyaret etmem	9	4,0
Hiçbir zaman ziyaret etmem	5	2,2
Cevap vermeyen	2	0,9
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Türkiye’de gittiğiniz farklı şehirlerde kültürel/tarihi mekânları ziyaret eder misiniz?” sorusunu 222 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %45,1’i (n=101) “her zaman ziyaret ederim” seçeneğini tercih ederken %25,4’ü (n=57) “genelde ziyaret ederim”, %22,3’ü (n=50) “kararsızım”, %4,0’ü (n=9) “genelde ziyaret etmem”, %2,2’si (n=5) de “hiçbir zaman ziyaret etmem” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 13). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların

büyük çoğunluğunun kültürel miraslara temas ettiği görülmektedir. Bu durum ayrıca katılımcılar yurtiçindeki gezilerinde kültürel mirasları da gezi rotalarına dahil ettiklerini göstermektedir.

Tablo 14. “Türkiye’de Gittiğiniz Farklı Şehirlerde Kültürel/Tarihi Mekânları Ziyaret Eder Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Sporcuların Branşlarına Göre Dağılımı

Seçenekler	Her zaman ziyaret ederim	Genelde ziyaret ederim	Kararsızım	Genelde ziyaret etmem	Hiçbir zaman ziyaret etmem	Toplam
Basketbol	9	6	6	0	0	21
Futbol	15	6	6	2	2	31
Hentbol	42	24	21	3	3	93
Voleybol	35	21	17	4	0	77
Toplam	101	57	50	9	5	222

Ankette yer alan “Türkiye’de gittiğiniz farklı şehirlerde kültürel/tarihi mekânları ziyaret eder misiniz?” sorusuna verilen yanıtlar ile sporcuların branşları birlikte incelendiğinde basketbol sporcularının 9 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 6 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 6 tanesinin ise “kararsızım” dediği görülmekteyken futbol sporcularının 15 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 6 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 6 tanesinin “kararsızım”, 2 tanesinin “genelde ziyaret etmem”, 2 tanesinin ise “hiçbir zaman ziyaret etmem” dediği görülmektedir. Bununla birlikte hentbol sporcularının 42 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 24 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 21 tanesinin “kararsızım”, 3 tanesinin “genelde ziyaret etmem” 3 tanesinin ise “hiçbir zaman ziyaret etmem” dediği görülmektedir. Öte yandan voleybol sporcularının 35 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 21 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 17 tanesinin “kararsızım”, 4 tanesinin ise “genelde ziyaret etmem” dediği görülmektedir (Tablo 14). Bu veriler doğrultusunda basketbol sporcularının “genelde ziyaret etmem” ve “hiçbir zaman ziyaret etmem” seçeneklerini tercih etmedikleri görülürken voleybol sporcularının ise “hiçbir zaman ziyaret etmem” seçeneğini tercih etmedikleri görülmektedir. Diğer branşlardaki sporcular arasında Türkiye’de gittikleri farklı şehirlerde tarihi ve kültürel mekanları ziyaret etmeyen sporcuların bulunduğu ancak sayılarının çok fazla olmadığı görülmektedir.

Tablo 15. “Eğer Yurt Dışına Gitmiş İseniz, Yurt Dışında Gittiğiniz Farklı Şehirlerde Kültürel/Tarihi Mekânları Ziyaret Eder Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Her zaman ziyaret ederim	104	46,4
Genelde ziyaret ederim	43	19,2
Kararsızım	24	10,7
Genelde ziyaret etmem	8	3,6
Hiçbir zaman ziyaret etmem	9	4,0
Cevap vermeyen	36	16,1
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Eğer yurt dışına gitmiş iseniz, yurt dışında gittiğiniz farklı şehirlerde kültürel/tarihi mekânları ziyaret eder misiniz?” sorusunu 188 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %46,4’ü (n=104) “her zaman ziyaret ederim” seçeneğini tercih ederken %19,2’si (n=43) “genelde ziyaret ederim”, %10,7’si (n=24) “kararsızım”, %3,6’sı (n=8) “genelde ziyaret etmem”, %4,0’ü (n=9) de “hiçbir zaman ziyaret etmem” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 15). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların büyük çoğunluğunun yurt dışı seyahatlerinde kültürel miraslara temas ettiği dolayısıyla amaçları ne olursa olsun kültür turizmne katıldıkları görülmektedir. Katılımcılar ziyaret ettikleri tarihi mekanları tercih kriteri olarak ise “antrenör yönlendirmesi, mekanların bilinirlik durumu, kişinin yaşam tarzına uygunluk, kalman yere yakınlık, güvenlik durumu, kolay bulunabilirlik, sur ya da mimari yapı olması, tapınak ya da mezar olması, eskilik durumu” cevaplarını vermişlerdir.

Tablo 16. “Eğer Yurt Dışına Gitmiş İseniz, Yurt Dışında Gittiğiniz Farklı Şehirlerde Kültürel/Tarihi Mekânları Ziyaret Eder Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Sporcuların Branşlarına Göre Dağılımı

Seçenekler	Her zaman ziyaret ederim	Genelde ziyaret ederim	Kararsızım	Genelde ziyaret etmem	Hiçbir zaman ziyaret etmem	Toplam
Basketbol	8	3	0	1	2	14
Futbol	14	3	7	0	4	28
Hentbol	43	21	10	5	2	81
Voleybol	39	16	7	2	1	65
Toplam	104	43	24	8	9	188

Ankette yer alan “Eğer yurt dışına gitmiş iseniz, yurt dışında gittiğiniz farklı şehirlerde kültürel/tarihi mekânları ziyaret eder misiniz?” sorusuna verilen yanıtlar ile sporcuların branşları birlikte incelendiğinde basketbol sporcularının 8 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 3 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 1 tanesinin “genelde ziyaret etmem”, 2 tanesinin ise “hiçbir zaman ziyaret etmem” dediği görülmektedir. Bununla birlikte hentbol sporcularının 14 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 3 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 7 tanesinin “kararsızım”, 4 tanesinin ise “hiçbir zaman ziyaret etmem” dediği görülmektedir. Bununla birlikte hentbol sporcularının 43 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 21 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 10 tanesinin “kararsızım”, 5 tanesinin “genelde ziyaret etmem” 2 tanesinin ise “hiçbir zaman ziyaret etmem” dediği görülmektedir. Öte yandan voleybol sporcularının 39 tanesinin “her zaman ziyaret ederim”, 16 tanesinin “genelde ziyaret ederim”, 7 tanesinin “kararsızım”, 2 tanesinin “genelde ziyaret etmem”, 1 tanesinin ise “hiçbir zaman ziyaret etmem” dediği görülmektedir (Tablo 16).

Tablo 17. “Eğer Türkiye’de / Yurt Dışında Kültürel/Tarihi Mekânları Ziyaret Ettiyseniz, Ziyaret Ettiğiniz Kültürel Miraslar Hakkında Yeterince Bilgi Sahibi Olduğunuzu Düşünüyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Kesinlikle bilgiye sahibim	50	22,3
Bilgiye sahibim	63	28,1
Orta düzeyde sahibim	71	31,7
Bilgiye sahip değilim	24	10,7
Hiçbir bilgiye sahip değilim	15	6,7
Cevap vermeyen	1	0,4
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Eğer Türkiye’de/yurt dışında kültürel/tarihi mekânları ziyaret ettiyseniz, ziyaret ettiğiniz kültürel miraslar hakkında yeterince bilgi sahibi olduğunuzu düşünüyor musunuz?” sorusunu 224 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %22,3’ü (n=50) “kesinlikle bilgiye sahibim” seçeneğini tercih ederken %28,1’i (n=63) “bilgiye sahibim”, %31,7’si (n=71) “orta düzeyde sahibim”, %3,6’sı (n=24) “bilgiye sahip değilim”, %6,7’si (n=15) de “hiçbir bilgiye sahip değilim” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 17). Bu veriler doğrultusunda katılımcıların yarısına yakın kısmının ziyaret ettikleri kültürel miraslarla ilgili yeterli düzeyde bilgi sahibi olduklarını düşündükleri görülürken diğer kısmının ise yeterli derecede bilgiye sahip olmadıklarını düşündükleri görülmektedir. Bu durum ziyaret sonrasında kültürel miraslarla ilgili bilgi düzeyinin artırılması için çalışmaların gerekliliğini ortaya koymaktadır. Tablo 7’deki bilgilere göre sporcuların kültürel miraslarla ilgili bilgilere internet ortamından ulaştıkları

düşünüldüğünde böylesi bir çalışmanın internet aracılığıyla gerçekleştirilmesi faydalı olacaktır.

Tablo 18. “Bir Şehre/Yöreyle Gitmeden Önce O Şehirle/Yöreyle İlgili Bilgi Edinir Misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Kesinlikle edinirim	87	38,8
Edinirim	63	28,1
Bazen	50	22,3
Edinmem	8	3,6
Kesinlikle edinmem	11	4,9
Cevap vermeyen	5	2,2
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Bir şehre/yöreyle gitmeden önce o şehirle/yöreyle ilgili bilgi edinir misiniz?” sorusunu 219 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %38,8’i (n=87) “kesinlikle edinirim” seçeneğini tercih ederken %28,1’i (n=63) “edinirim”, %22,3’ü (n=50) “bazen”, %3,6’sı (n=8) “edinmem”, %4,9’u (n=11) da “kesinlikle edinmem” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 18). Bu veriler doğrultusunda sporcuların büyük kısmının bir şehre gitmeden evvel o şehirle ilgili araştırma yaptıkları görülmektedir.

Tablo 19. “Samsun’a Gelmeden Önce Samsun’un Kültürel Mirası, Tarihi Mekânları Hakkında Bilgi Edindiniz Mi?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Çok fazla bilgi edindim	50	22,3
Bilgi edindim	43	19,2
Orta düzeyde bilgi edindim	52	23,2
Az bilgi edindim	28	12,5
Bilgi edinmedim	49	21,9
Cevap vermeyen	2	0,9
Toplam	224	100,0

Ankette yer alan “Samsun’a gelmeden önce Samsun’un kültürel mirası, tarihi mekânları hakkında bilgi edindiniz mi?” sorusunu 222 katılımcı yanıtlamıştır. Soru için katılımcıların %22,3’ü (n=50) “çok fazla bilgi edindim” seçeneğini tercih ederken %19,2’si (n=43) “bilgi edindim”, %23,2’si (n=52) “orta düzeyde bilgi edindim”, %12,5’i (n=28) “az bilgi edindim”, %21,9’u (n=49) da “bilgi

edinmedim” seçeneğini tercih etmiştir (Tablo 19). Bu veriler doğrultusunda 2019 Koç Spor Fest Üniversiteler Büyük Final’ine katılan sporcuların büyük çoğunluğunun Samsun’a gelmeden önce Samsun’un kültürel mirasları hakkında bilgi edindikleri görülmektedir. Bu durum sporcuların bir spor organizasyonu için gidecekleri şehir hakkında araştırma isteklerinin olduğunu göstermektedir.

Tablo 20. “Samsun’a Gelmeden Önce Samsun’un Kültürel Mirası, Tarihi Mekânları Hakkında Bilgi Edindiyseniz, Bu Bilgileri Nereden Edindiniz?” Sorusuna Verilen Yanıtların Dağılımı

Seçenekler	Frekans	Yüzde (%)
Turist Rehberleri	14	6,3
İnternet	114	50,9
Aile	42	18,8
Arkadaş	59	26,3
Gazete/Dergi vb.	18	8,0
Televizyon	15	6,7

Katılımcıların birden fazla seçeneği seçebildiği “*Samsun’a gelmeden önce Samsun’un kültürel mirası, tarihi mekânları hakkında bilgi edindiyseniz, bu bilgileri nereden edindiniz?*” sorusuna katılımcıların %50,9’u (n=114) “internet” cevabını verirken %26,3’ü (n=59) “arkadaş”, %18,8’u (n=42) “aile”, %8,0’ı “gazete/dergi vb.”, %6,7’i (n=15) “televizyon”, %6,3’i (n=14) ise “turist rehberleri” cevabını vermiştir (Tablo 20). Bu veriler doğrultusunda sporcuların Samsun’un kültürel miraslarla ilgili bilgiye en çok internet en az ise turist rehberleri aracılığıyla ulaştıkları görülmektedir. Bunların yanı sıra bazı sporcular ise antrenörlerinden, Samsunlu yakınlarından ve tarih kitaplarından bu araştırmayı yaptıklarını ifade etmişlerdir.

TARTIŞMA

Yapılan araştırmadan elde edilen bulgular sporcuların tarihi yapıları ve sokakları gezmeyi sevdiğini yani tarihi mekanlara ilgi duyduklarını göstermektedir. Bu durumun sporcuların kültürel mirasların korunması konusundaki bilinç düzeylerini de etkilediği görülmektedir. Çalışmaya katılan sporcular tarihi yapıların korunması ve onların geleceğe aktarılması gerektiğini düşünmektedir.

Sporcuların kültürel miraslarla ilgili bilgiye ulaşmada bir zorluk yaşamadığı görülürken kültürel miraslarla ilgili bilgilere ulaşmada en sık kullandıkları araç olarak internet göze çarpmaktadır. Öte yandan sporcuların Türkiye’de yer alan kültürel miraslara ilgi duydukları ve bu kültürel mirasların farkında olarak onlarla ilgili daha fazla bilgiye ulaşmak istedikleri görülmektedir.

Uygulanan anketten elde edilen bulgular sporcuların yaşadıkları şehirlerdeki

kültürel mirasları gezdiklerini göstermektedir. Bununla birlikte sporcuların Türkiye’deki kültürel miraslara ilgi duydukları, farklı şehirlerdeki kültürel mirasları da gezmek istedikleri fırsat buldukça onları da rotalarına dahil ettikleri görülmektedir. Öte yandan yurt dışına çıkan sporcuların diğer ülkelerdeki kültürel mirasları gezmeye özen gösterdikleri de anketten gelen veriler arasında dikkat çekmektedir. Sporcuların ziyaret için kültürel miras tercihlerinde antrenörlerinin etkisi göze çarparken kültürel mirasların popülerliği, konumu ve kolay ulaşılabilirliği de etkili olmaktadır.

“TBF Uluslararası U16 Yıldız Erkekler Turnuvası İçin Konya’ya Gelen Takım Kafilelerinin, Kültürel Mirasa Temasının Değerlendirilmesi” ve “U17 CEV Avrupa Erkekler Voleybol Şampiyonası İçin Konya’ya Gelen Takım Kafilelerinin Kültürel Mirasa Temasının Değerlendirilmesi” adlı yayınlarda elde edilen bulgulara göre sporcuların turnuva için gittikleri şehirdeki kültürel miraslar hakkında bilgi edinmedikleri görülürken bu çalışmada ise sporcuların turnuva için gittikleri şehrin kültürel mirasları hakkında bilgi edindikleri ve kültürel miraslarla ilgili bilgiye ulaşmada bir zorluk yaşamadıkları görülmektedir. Turnuvaya katılan sporcuların yaş gruplarının farklı olmasının sonuçların farklı olmasında etkili olduğu söylenebilirken turnuvalardan bir tanesinin ulusal değerinin ise uluslararası olmasının da sonuçlara etki ettiği söylenebilir. Buradan hareketle büyük yaş kategorisinde yer alan sporcuların kültürel miraslar hakkında bilgi edinmeye daha yatkın oldukları söylenebilir. Bununla birlikte uluslararası müsabakalarda yer alan sporcuların turnuvaya daha fazla yoğunlaşmasından dolayı turnuva dışındaki etkinliklere daha az değer verdiği çıkarımında bulunulabilir (Halaç, Bademci & Çeliksoy, 2017; Halaç & Bademci, 2019).

Hem TBF U16 Yıldız Erkekler Turnuvasına katılan sporcuların hem de 2019 yılı Koç Spor Fest Büyük Finaline katılan sporcuların kültürel miraslara ilgi duydukları söylenebilir. Öte yandan TBF U16 Yıldız Erkekler Turnuvası ve U17 CEV Avrupa Erkekler Voleybol Şampiyonası süresince takım kafilelerin turnuvanın yapıldığı şehirdeki ve çevresindeki kültürel mirasa fazla temas etmedikleri tespit edilirken 2019 yılı Koç Spor Fest Büyük Finali’ne katılan sporcuların organizasyonun yapıldığı kentteki kültürel mirasları gezdikleri görülmektedir (Halaç, Bademci & Çeliksoy, 2017; Halaç & Bademci, 2019).

SONUÇ

Günümüz toplumlarında kültür ve refah düzeyinin bir göstergesi olarak nitelendirilen sporun bireyin sosyal gelişimine üzerine büyük etkisinin olduğu açıktır. İnsanlar sporla bir yandan yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürürken bir yandan da farklı insanlarla ya da sosyal kurumlarla ilişki kurarak sosyalleşir. Bireylerin kendini koruma içgüdüleriyle başlayan spor tarihsel süreç içerisinde birey bağlamında kalmayıp toplumsal bir hal almış hatta toplumların kaynaşmasında kültürlerin farklı toplumlar tarafından tanınmasında etkin bir rol oynamıştır. Ulusal ya da uluslararası spor organizasyonları sporcuların yarışmasının ötesinde toplumların kaynaşması, kültürlerin yayılması gibi sosyal işlevlere de sahiptir.

Spor organizasyonları için gerçekleştirilen hareketlilikler her ne kadar spor turizmi olarak adlandırılrsa da aynı zamanda kültür turizmini de beraberindeki getirmektedir. Gerek sporcular gerek taraftarlar gerekse organizasyonda görevli diğer bireyler organizasyon için gittikleri kentlerin, ülkelerin kültürlerini öğrenme, kültürel miraslarını ziyaret etme, onlarla kaynaşma fırsatı bulurlar. Farklı kültürlerle iletişime geçerek kültür yayılımına ve dolayısıyla da kültürlerin korunmasına katkı sağlamaktadırlar. Yani günümüz toplumlarında sporun işlevlerinden bir tanesi de turizm aracılığıyla kültürlerin tanıtımını ve yayılımını sağlamaktır.

2019 Koç Spor Fest Üniversiteler Büyük Final'ine katılmak için Samsun'a giden böylece spor turizmine katılan sporcuların sporcularının kültürel miraslara olan ilgisini tespit etmek amacıyla uygulanan anket sonucunda sporcuların büyük çoğunluğunun kültürel miraslara karşı ilgili olduğu ve kültürel mirasların korunması ve geleceğe aktarılması konusunda bilinçli oldukları görülmektedir. Uygulanan anketin sonuçları sporcuların hem buldukları şehirlerdeki kültürel mirasları ziyaret ettiklerini ve onlar hakkında bilgi topladıklarını hem de bir spor organizasyonu için ya da farklı amaçlarla gittikleri şehirlerde bulunan kültürel miraslar hakkında bilgi edindiklerini ve onları ziyaret etme eğiliminde olduklarını göstermektedir. Farklı şehirlerdeki kültürel mirasların ziyareti için tercih edilmesinde antrenör yönlendirmesinin büyük olduğu görülürken konaklanan mekana yakın kültürel mirasların daha çok tercih edildiği de dikkat çekmektedir.

Sporcular kültürel miraslar hakkında bilgi edinirken bilgi kaynağı olarak çoğunlukla internet ortamını tercih etmektedir. İnternetin günümüzde yaygın olarak kullanılması ve birçok bilgiye rahatça ulaşılabilecek bir ortam olması sporcuların kültürel miraslar hakkında bilgi edinirken zorlanmadıklarını göstermektedir. İnternetin yanı sıra sporcuların kültürel miras bilgilendirmesi ve kültürel mirasların ziyareti konusunda antrenörlerin büyük etkisi olduğu da görülmektedir.

Uygulanan anketin sonuçları 2019 Koç Spor Fest Üniversiteler Büyük Final'i için Samsun'a giden sporcuların organizasyona katılmadan evvel Samsun'un kültürel miraslarıyla ilgili araştırma yaptıklarını göstermektedir. Bu araştırmanın ise yoğunlukla internet üzerinden yapıldığı görülürken bilgi edinme sürecinde antrenör bilgi ve etkisinin olduğu da görülmektedir.

Sporun kültürel miras tanıtımı konusundaki katkısını arttırmak için spor turizmine katılan bireylerin aynı zamanda kültür turizmine katılmasının da sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda bireylerin kültürel miraslara yönlendirilmesi ve bu konudaki bilinçlerinin artırılması faydalı olacaktır. Sporcuların kültürel miras bilinçlerinin artırılması konusunda turnuvaların yapılacağı şehirlerin kültürel miraslarının tanıtımıyla ilgili sporcuların bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Bu bilgilendirmenin internet aracılığıyla gerçekleştirilmesi hedefe ulaşma konusunda fayda sağlayacaktır.

Antrenörlerin ve yöneticilerin sporcular üzerindeki etkileri göz önüne alındığında

ise antrenörlerin kültürel mirasların önemi hakkında bilgilendirilmeleri de önem arz etmektedir. Bu bağlamda antrenörlerin kültürel miras konusunda bilinçlendirilmesi ile ilgili çalışmalar kültürel miras tanıtımı konusunda faydalı olacaktır. Bununla birlikte sporcuların kültürel miraslar hakkında bilgilendirilmesi ve kültürel miraslara olan ilgileri, bilinç ve farkındalıklarının artırılmasında antrenörler ve yöneticiler de çalışmaların paydaşı yapılmalıdır. Antrenör ve yöneticiler kültürel mirasları tanıma ve onları ziyaret etme konusunda sporcuları desteklemelidir.

Toplum içerisinde ön planda yer alan sporcuların kültürel miras bilinçlerinin artırılması ve kültürel miraslarla bir araya getirilmesi sporcuları takip eden bireylerin de bu miraslar hakkında bilgi sahibi olmaları ve tanımaları konusunda katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda sporcuları kültür turizmine dahil edecek, kültürel miras konusundaki bilinçlerini arttıracak çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar hazırlanırken sporcuların yaş grupları, müsabakaların ulusal ya da uluslararası organizasyonlar olmaları, müsabakaların statüleri vb. değişkenlikler göz önüne alınmalıdır.

KAYNAKÇA

Akın, M. (2020). Bir Turistik Destinasyon Olarak Kapadokya Bölgesinin Destinasyon Rekabetçiliği Analizi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.

Albayrak A. (2013). *Alternatif Turizm*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Atalay, A. (1998). *Spor Gazeteciliği*. İstanbul: Filiz Kitapevi.

Bulut, İ., Fural, İ. & Özoğul, B. (2019). A New Example For The Increasing Effect Of Tourism Akbaş (Serik - Antalya) Buggy Cross Tourism Point And Buggy Cross Machines Production. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 23(Aralık Özel Sayı), 1889-1903.

Cengiz, R. & Taşmektepligil, M. Y. (2016). Spor Üzerine Sosyolojik Bir Çözümleme: Spor Merkezleri (Samsun Örneği). *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (56), 220-240.

Erkal M. E. (1992). *Sosyolojik Açından Spor*. İstanbul: Kutsun Matbaa ve Reklamcılık Merkezi.

Gibson, H. J. (1998). Active Sport Tourism: Who Participates?. *Leisure Studies*, 17(2), 155-170.

Gökçe, H. & Bozyiğit, E. (2020). Satisfaction Levels of Sports Event Participants. *Journal of Education and Learning*. 9(1), 136-143.

Göksu, O. Türkiye'nin Ülke Markasının İnşası Sürecinde Kamu Diplomasisi Ekseninde Sporun Rolü. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 5(2), 403-433.

Hacıoğlu, N. & Avcıkurt C. (2011). *Touristic Product Diversification*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Halaç, H. H. & Bademci, F. (2019). U17 CEV Avrupa Erkekler Voleybol Şampiyonası İçin Konya'ya Gelen Takım Kafilelerinin Kültürel Mirasa Temasının Değerlendirilmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 234-248.

Halaç, H. H., Bademci, F. & Çeliksoy, M. A. (2017). TBF Uluslararası U16 Yıldız Erkekler Turnuvası İçin Konya'ya Gelen Takım Kafilelerinin, Kültürel Mirasa Temasının Değerlendirilmesi. *Journal of Academic Social Science Studies*, (60), 267-279.

Hausmann, A. (2007). Cultural Tourism: Marketing Challenges and Opportunities for German Cultural Heritage. *International Journal of Heritage Studies*, 13(2), 170-184.

İmamoğlu, A. F. (1992). İkibinli Yıllara Doğru Türk Sporü Üzerine Bazı Gözlemler. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 9-19.

Malchrowicz-Mosko, E. & Munsters, W. (2018). Sport Tourism: A Growth

Market Considered From A Cultural Perspective. *Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology*, 18(4), 25-38.

Malchrowicz-Moško, E. & Pocza, J. (2018). A Small-Scale Event And A Big Impact—Is This Relationship Possible In The World Of Sport? The Meaning Of Heritage Sporting Events For Sustainable Development Of Tourism—Experiences From Poland. *Sustainability*, 10(11), 4289.

Ören, T. (2018) Spor Turizmi Aracılığı ile Sürdürülebilir Destinasyon Geliştirme: Hava Sporları Açısından Uşak İli Potansiyeli. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya.

Öztürk, F. (1998). *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*. Ankara: Bağırğan Yayınevi.

Ramazanoğlu F, Karahüseyinoğlu M. F, Demirel E. T, Ramazanoğlu M. & Altungül O. (2005). Sporun Toplumsal Boyutlarının Değerlendirilmesi. Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi, 3(3),153-157.

Richards, G. (Ed.). (2001). *Cultural Attractions and European Tourism*. Cabi.

Saçılık, M. Y. & Toptaş, A. (2017). Kültür Turizmi ve Etkileri Konusunda Turizm Öğrencilerinin Algılarının Belirlenmesi. *Turizm Akademik Dergisi*, 4(2), 107-119.

Salıcı, O. & Özdaşlı, K. (2016). Türkiye Spor Turizminde Masa Tenisinin Yeri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(2), 36-46.

Vehmas, H. (2010). Rationale Of Active Leisure—Understanding Sport, Tourism And Leisure Choices In The Finnish Society/Przesłanki Aktywnego Wypoczynku—Rozumienie Sportu, Turystyki I Wyboru Sposobu Spędzania Wolnego Czasu W Społeczeństwie Fińskim. *10(1)*, 121-127.

Watson, S. & Waterton, E. (2011). Heritage And Community Engagement: Finding A New Agenda. *Heritage and Community Engagement: Collaboration or Contestation*, 16(1-2), 1-11.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

URL-1 www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---stat/documents/publication/wcms_243294.pdf (Erişim Tarihi: 10.02.2021)

URL-2 www.emittistanbul.com/ite/media/itegroup/catalogues/emitt-t-statistics2000-2015.pdf (Erişim Tarihi: 10.02.2021)

URL-3 www.provincia.pisa.it/uploads/2013_11_7_09_48_11.pdf (Erişim Tarihi: 10.02.2021)